

JAK NA TO?

Proč si zaregistrovat ochrannou známku?

K čemu je dobré zaregistrovat si označení svých výrobků či služeb jako ochrannou známku? Jaká práva z toho plynou?

Prvotním cílem každého podnikatele je dosažení pro něho uspokojivého zisku. To znamená získání stabilního místa na trhu, kde spotřebitelé vědí, které výrobky a služby nabízí, dokáží je odlišit od výrobků a služeb jiných podnikatelů a jsou přesvědčení, že dodá požadovanou kvalitu. Mají zkrátka možnost a důvod daného podnikatele rozpoznat a poptávat právě jeho produkci. Nezáleží na tom, zda podnikatel své produkty nabízí pod svým vlastním jménem, názvem obchodní společnosti, či zda si pro určité výrobky zvolí specifický název či logo. Vždy chce, aby byly viděny, rozeznány a poptávány.

Označení výrobků a služeb můžeme nazývat různě. Každý podnikatel se jistě setkal s obecným názvem obchodní značka či označení, obchodní firma, jméno atp. Není však sporu o tom, že v rámci podnikatelské činnosti je nutné toto jméno rozvíjet a investovat do něho, neboť právě ono nás na trhu identifikuje. V základní rovině je samozřejmě nejlepší investicí poskytování odpovídající produkce, která se setkává s oceněním spotřebitelů. Dalším krokem jsou pak různé formy podpory prodeje a reklamy. K rozvoji označení však patří i jeho aktivní ochrana prostřednictvím nástrojů, které nám poskytuje právní řád.

Řekněme, že naše firma nabízí sportovní trička pod označením „Devlon“. Pod tímto označením si za dobu své dejme tomu desetileté existence vydobyla pevné místo na trhu, zaměstnává konstantní počet zaměstnanců, vykazuje stabilní obrat, díky stabilnímu obratu si může dovolit i investice do zkoumání trhů s novými a kvalitnějšími materiály. Jistě pro nás nebude žádoucí, aby konkurenční firma nabízela podobná trička pod značkou „Delon“, která běžní spotřebitelé mohou s těmi našimi zaměňovat. Co tedy pro ochranu svého jména, resp. značky, která představuje zásadní aktivum v portfoliu našeho vlastnictví, můžeme v rámci českého právního řádu učinit?

Základní a preventivní možností je registrace označení (názevu, loga či jiného rozpoznatelného označení) coby ochranné známky. Ochranná známka požívá ochrany po dobu deseti let od data podání její přihlášky u Úřadu průmyslového vlastnictví. Poplatek za zápis ochranné známky pro tři třídy výrobků a služeb dle mezinárodního třídění a její ochranu po dobu deseti let činí 5 000,- Kč. Suma to není nijak horentní, je však prospěšné si uvědomit, co za ní vlastník ochranné známky získává, a co naopak zůstává zcela v jeho dispozici.

Zápisem ochranné známky do rejstříku se přihlašovatel stává vlastníkem tohoto předmětu průmyslového vlastnictví a posiluje se jeho pozice při případném vymáhání práv. Nicméně zde stejně jako u jiných forem vlastnictví platí zásada „právo náleží bdělým“. To znamená, že vlastník ochranné známky musí sám vyvíjet aktivitu pro to, aby nebyla porušována jeho práva. Institut ochranné známky mu pak poskytne právní podporu a podstatně usnadní dokazování.

Vraťme se na chvíli k našemu příkladu triček značky „Devlon“. Naše firma si zaregistrovala tuto slovní ochrannou známku pro textilní výrobky, nicméně půl roku po zápisu se na trhu objevila jiná obchodní společnost nabízející trička pod značkou „Delon“. Tato firma tedy vlastně využívá našeho místa na trhu, kde se naše produkty těší jisté oblibě, a profituje ze situace, kdy jisté procento průměrných spotřebitelů tyto dvě značky zamění, či je bude považovat za obchodně propojené. Předpokládejme i situaci, kdy si daná cizí společnost podá přihlášku ochranné známky ve znění „Delon“ pro textilní výrobky.

Jakožto vlastníku shodné či podobné ochranné známky se nám nabízejí prostředky obrany ve dvou rovinách, a to soukromoprávní a veřejnoprávní. Na úrovni veřejnoprávní můžeme jako vlastník starší ochranné známky v první řadě podat námitky proti zápisu shodné či podobné ochranné známky pro podobné výrobky a služby. Úřad průmyslového vlastnictví naše námitky posoudí z pohledu běžného spotřebitele, a pokud dojde k závěru, že by mohlo docházet k záměně označení, zápis ochranné známky „Delon“ nepovolí. I po zápisu „Delonu“ do rejstříku je možné se bránit, a to prostřednictvím podání návrhu na neplatnost této novější ochranné známky z titulu vlastnictví starší a podobné. Je však třeba si uvědomit, že čím déle její existenci na trhu mlčky strpíme, tím více se naše pozice vlastníka starší ochranné známky oslabuje.

Druhou rovinou je rovina soukromoprávní, kdy se můžeme v rámci civilního soudního řízení domáhat toho, aby jiný subjekt přestal uvádět produkty pod značkou „Delon“ na trh, aby již uvedené výrobky byly staženy, případně aby nám nahradil vzniklou škodu. Vlastnictví ochranné známky nám v tomto případě velice usnadní situaci v rovině důkazní, kdy nebudeme muset prokazovat, že podobné označení dlouhodobě užíváme a že je zasahováno do našich práv. Z titulu vlastníka ochranné známky nám totiž tato právní domněnka svědčí, a druhá strana by pro její vyvrácení musela složitě prokazovat opak. Při vymáhání nám přiznaných práv se opět můžeme obrátit na státní orgány a požadovat veřejnoprávní pomoc a ochranu našich subjektivních práv k ochranné známce. V určitých případech jsou taková porušování práv postihnutelná i trestněprávně.

Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, vlastnictví ochranné známky nám zajistí zvýšenou míru ochrany, nicméně nejedná se o ochranu absolutní. Je nutná naše bdělost, kdy sledujeme jak situaci na trhu, tak i údaje publikované v rejstříku ochranných známek a na jejich základě konáme a naše zájmy aktivně uplatňujeme. Zásada „právo náleží bdělým“ byla ještě posílena nedávnou novelou zákona o ochranných známkách, která nabyla účinnosti 1.1.2019. Před touto novelou byla automaticky vyloučena ze zápisu do rejstříku ochranných známek všechna označení, která byla shodná se starší ochrannou známkou a byla zapisována pro stejné výrobky či služby. Nyní je zodpovědností podnikatelů / vlastníků

ochranných známek, aby přihlášky zveřejňované v rejstříku sledovali, a případnému zápisu shodné ochranné známky sami zabránili.

ODBOR LEGISLATIVY, PRÁVA A ANALÝZ

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

PRAHA, listopad 2019